

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä huhtikuuta 2011

377/2011

Valtioneuvoston asetus

terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 28 päivänä huhtikuuta 2011

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä,

kumotaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen (564/1994) 6 § sellaisena kuin se on asetuksissa 1179/2002, 1338/2007 ja 412/2010, sekä

muutetaan 3, 3 a, 3 b, 3 f, 4, 5, 7, 10—12 ja 14 §, sellaisina kuin ne ovat 3, 3 a, 3 b ja 3 f § asetuksessa 104/2008, 4 ja 14 § asetuksissa 204/2002 ja 1338/2007, 5 § asetuksessa 412/2010 sekä 7 ja 10—12 § asetuksessa 1338/2007, seuraavasti:

3 §

Lääketieteen opiskelijan toimiminen laillistetun lääkärin tehtävässä

Lääketieteen opiskelija, joka on suorittanut hyväksytysti yliopistojen tutkinnoista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (794/2004) tarkoitetut, vähintään viiteen ensimmäiseen opintovuoteen kuuluvat opinnot ja jolla on suoritettujen opintojen perusteella riittävät edellytykset kyseisen tehtävän hoitamiseen, voi tilapäisesti toimia lääkärin tehtävässä, mukaan lukien päivystys, laillistetun lääkärin johdon ja valvonnan alaisena potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettussa terveydenhuollon toimintayksikössä tai sosiaalihuoltolain (710/1982) 24 §:ssä tarkoitettua laitoshuoltoa antavassa sosiaalihuollon toimintayksikössä.

Lääketieteen opiskelija, joka on suorittanut hyväksytysti 1 momentissa mainitussa ase-

tuksessa tarkoitetut, vähintään neljään ensimmäiseen opintovuoteen kuuluvat opinnot ja ne lääkärin peruskoulutukseen kuuluvat sen erikoisalan opintojaksot, johon kuuluvissa tehtävissä hän aikoo toimia, ja jolla on suoritettujen opintojen perusteella riittävät edellytykset kyseisen tehtävän hoitamiseen, voi toimia lääkärin tehtävässä laillistetun lääkärin johdon ja valvonnan alaisena erikoissairaanhoidon toimintayksikössä tai terveyskeskuksen vuodeosastolla. Päivystävän lääkärin tehtävässä toimimisen edellytyksenä on lisäksi, että hänellä on laillistetun lääkärin välitön johto ja valvonta.

3 a §

Hammaslääketieteen opiskelijan toimiminen laillistetun hammaslääkärin tehtävässä

Hammaslääketieteen opiskelija, joka on suorittanut hyväksytysti yliopistojen tutkin-

noista annetussa valtioneuvoston asetuksessa tarkoitetut, vähintään neljään ensimmäiseen opintovuoteen kuuluvat opinnot ja jolla on suoritettujen opintojen perusteella riittävät edellytykset kyseisen tehtävän hoitamiseen, voi tilapäisesti toimia hammaslääkärin tehtävässä laillistetun hammaslääkärin johdon ja valvonnan alaisena 3 §:n 1 momentissa tarkoitetussa toimintayksikössä.

3 b §

Ulkomailla lääketiedettä tai hammaslääketiedettä opiskelevan toimiminen laillistetun ammattihenkilön tehtävässä

Ulkomailla lääketiedettä tai hammaslääketiedettä opiskelevalla on 3 tai 3 a §:ssä tarkoitettu oikeus, kun hän on suorittanut hyväksytysti asianomaisen lääkärikoulutuksen vähintään viiteen tai 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa vähintään neljään ensimmäiseen opintovuoteen tai hammaslääkärikoulutuksen vähintään neljään ensimmäiseen opintovuoteen kuuluvat opinnot sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston mahdollisesti määräämät muut opinnot ja harjoittelun.

3 f §

Laillistetun ammattihenkilön tehtävässä toimivan opiskelijan ohjaaja

Terveydenhuollon tai sosiaalihuollon toimintayksikön on nimettävä kirjallisesti 3 ja 3 a—3 d §:ssä tarkoitettulle opiskelijalle ohjaaja, joka on oikeutettu itsenäisesti harjoittamaan kyseistä ammattia laillistettuna ammattihenkilönä ja jolla on riittävä käytännön kokemus. Toimintayksikössä toimivan ohjaajan on seurattava, ohjattava ja valvottava opiskelijan toimintaa sekä viivytyksettä puututtava siinä mahdollisesti ilmeneviin epäkohtiin sekä keskeytettävä toiminta, jos potilasturvallisuus vaarantuu. Toimintayksikön on huolehdittava siitä, että päivystäjänä toimivalla opiskelijalla on aina tavoitettavissa kyseistä ammattia harjoittamaan oikeutettu laillistettu ammattihenkilö, jonka on tarvittaessa saavutettava toimintayksikköön.

4 §

Laillistettuna ammattihenkilönä toimimisen edellytykset eräissä tapauksissa

Euroopan unioniin kuuluvan valtion (EU-valtio) tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion (ETA-valtio) kansalaiselta, joka on suorittanut terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 11 §:n 1—3 momentissa tarkoitetun koulutuksen Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa, vaaditaan mainituissa lainkohdissa tarkoitetun ammatinharjoittamisoikeuden saamiseksi, että hän on suorittanut Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston mahdollisesti erikseen määräämän palvelun, lisäopinnot ja ammattitaidon selvittämiseksi kuulustelun siten, että hänen pätevyytensä vastaa Suomessa saatua vastaavaa koulutusta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun koulutuksen suorittanut voi hakemuksesta erityisestä syystä saada Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston luvan toimia tilapäisesti asianomaisessa laillistetun ammattihenkilön tehtävässä julkisen terveydenhuollon toimintayksikössä jo ennen kuin hän on kokonaan hyväksytysti suorittanut 1 momentissa tarkoitettua lisäopintoa ja kuulustelun. Luvan voi saada enintään kahdeksi vuodeksi ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston määräämin ehdoin.

5 §

Yleislääketieteen erityiskoulutus

Yleislääketieteen erityiskoulutukseen voidaan ottaa henkilö, joka on suorittanut Suomessa lääketieteen lisensiaatin tutkinnon tai ulkomailla vastaavan tutkinnon, joka kuuluu lääkärin toimien harjoittamisen vaatimuksiin.

Yleislääketieteen erityiskoulutuksen tavoitteena on perehdyttää lääkäri perusterveydenhuollossa toimivan lääkärin tehtäviin, terveydenhuollon hallintoon ja sosiaaliturvajärjestelmään sekä yhteistyöhön terveydenhuollon ja sosiaalihuollon alalla toimivan henkilöstön kanssa. Koulutuksen suorittamiseksi lääkärin tulee:

- 1) palvella lääkärin tehtävissä lääketieteel-

lisen alan tutkintoja antavan yliopiston (*koulutusyksikkö*) hyväksymässä terveyskeskuksessa vähintään yhdeksän kuukauden ajan palvelussuhteessa kuntaan tai kuntayhtymään;

2) palvella lääkärin tehtävissä koulutusyksikön hyväksymässä sairaalassa vähintään kuuden kuukauden ajan;

3) osallistua säännöllisesti 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun toimintayksikön toimipaikkakoulutukseen; sekä

4) suorittaa koulutusyksikön hyväksymä tai järjestämä vähintään 16 tunnin kurssimuotoinen koulutus, joka perehdyttää terveydenhuollon hallintoon ja sosiaaliturvajärjestelmään.

Yleislääketieteen erityiskoulutus kestää kokopäiväisenä kolme vuotta. Osa koulutuksesta voidaan suorittaa osapäiväisenä, jos koulutuksen kokonaisaika ei lyhene, jos koulutuksen tavoitteet saavutetaan ja jos osapäiväinen palvelu on viikoittain vähintään 50 prosenttia kokopäiväisestä palvelusta.

Yleislääketieteen erityiskoulutuksesta voidaan enintään kuuden kuukauden palvelu suorittaa terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettussa ja koulutusyksikön hyväksymässä muussa yleislääkärin tehtäviin suuntautuvassa terveydenhuollon laitoksessa tai yksikössä kuin 2 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettussa toimintayksikössä. Koulutukseksi voidaan lisäksi hyväksyä lääketieteen lisensiaatin tutkintoon johtavaan koulutukseen sisältyvästä käytännön opetuksesta enintään yksi vuosi, kun käytännön opetus on saatu koulutusyksikön hyväksymässä sairaalassa tai terveyskeskuksessa.

Koulutusyksikkö antaa todistuksen lääkärin yleislääketieteen erityiskoulutuksen suorittamisesta.

7 §

Erikoispätevyyden omaavana laillistettuna ammattihenkilönä toimimisen edellytykset eräissä tapauksissa

EU- tai ETA-valtion kansalaiselta, joka on suorittanut terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 14 §:ssä tarkoitetun eri-

koispätevyyden edellyttämän koulutuksen jossakin muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa tai Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa, vaaditaan erikoispätevyyden omaavana laillistettuna ammattihenkilönä toimimiseksi, että hän on suorittanut Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston mahdollisesti erikseen määräämät lisäopinnot ja ammattitaidon selvittämiseksi kuulustelun siten, että hänen pätevyytensä vastaa Suomessa saavutettua erikoispätevyyttä.

10 §

Sopeutumisaika

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto määrää hakijalle antamassaan ehdollisessa ammattipätevyyden tunnustamispäätöksessä sopeutumisajan pituuden ja ne tehtävät, joissa sopeutumisaika voidaan täyttää. Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto määrää hakijalle sopeutumisajan ohjaajan ja häneltä vaadittavan pätevyyden. Ohjaajalla pitää olla vähintään viiden vuoden työkokemus.

Sopeutumisaikana on noudatettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston määräämiä ehtoja. Hakijan on työskenneltävä sopeutumisaikana potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettussa terveydenhuollon toimintayksikössä tai sosiaalihuoltolain 24 §:ssä tarkoitettua laitoshuoltoa antavassa sosiaalihuollon toimintayksikössä siten, että hän on suoraan toimintayksikön ylläpitäjän palveluksessa. Hakijan on järjestettävä itselleen sopeutumisaikaksi työpaikka. Sopeutumisaikaan voi sisältyä myös täydennyskoulutusta.

11 §

Sopeutumisajalle määrätyn ohjaajan velvollisuudet

Sopeutumisajalle määrätyn ohjaajan on seurattava, ohjattava ja valvottava hakijan toimintaa sopeutumisajan aikana sekä viivytyksettä puututtava siinä mahdollisesti ilme-neviin epäkohtiin. Jos potilasturvallisuus voi

vaarantua sopeutumisaikana hakijan toiminnan johdosta, ohjaajan tulee ilmoittaa siitä viivytystä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, joka voi määrätä sopeutumisajan keskeytettäväksi.

Ohjaajan tulee antaa lausunto hakijan kyvystä ja taidosta harjoittaa ammattiaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sopeutumisajan päätyttyä. Lausunto on annettava myös, jos sopeutumisaika on keskeytynyt tai keskeytetty.

12 §

Kelpoisuuskoe

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto määrää ehdollisessa ammattipätevyyden tunnustamispäätöksessä kelpoisuuskokeen pääasiallisen sisällön ja kokeen toimeenpanijan.

14 §

Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion kansalaiselta vaadittava pätevyys ja kielitaito

Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion kansalaiselta, joka on suorittanut terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 4 §:ssä tai 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun koulutuksen ulkomailla, vaaditaan ammatinharjoittamisluvan saamiseksi mainituissa lainkohdissa tarkoitettuihin tehtäviin tai ammatinharjoittamisoikeuden saamiseksi laillistettuna ammattihenkilönä toimimiseen, että hän on suorittanut Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston mahdollisesti määräämän palvelun ja lisäopinnot sekä ammattitaidon selvittämiseksi kuulustelun siten, että hänen pätevyytensä vastaa Suomessa suoritettua vastaavaa koulutusta ja että hän on osoittanut omaavansa riittävän kielitaidon. Kielitaitoa todettaessa on pidettävä riittävänä kysymyksessä olevan ammatinharjoittamisluvan tai -oikeuden edellyttämien tehtävien hoidon kannalta välttämätöntä kielitaitoa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun koulutuksen suorittanut voi hakemuksesta erityisestä

syystä saada Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta luvan toimia tilapäisesti asianomaisessa laillistetun ammattihenkilön tehtävässä julkisen terveydenhuollon toimintayksikössä jo ennen kuin hän on kokonaan hyväksytysti suorittanut 1 momentissa tarkoitettua kuulustelun. Luvan voi saada enintään kahdeksi vuodeksi ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston määräämin ehdoin.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun koulutuksen suorittanut, joka Suomessa osallistuu terveydenhuollon tutkimukseen tai opetukseen kouluttajana ja joka kyseiseen tutkimukseen tai opetukseen liittyen osallistuu potilaiden hoitoon, voi hakemuksesta erityisestä syystä saada Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta luvan rajoitetusti ja tilapäisesti toimia terveydenhuollon ammattihenkilön tehtävässä. Lupa voidaan myöntää enintään kahdeksi vuodeksi kerrallaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston määräämin ehdoin toimipaikka- ja erikoisalakohtaisena. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on lähtömaassaan voimassa oleva rajoittamaton ammatinharjoittamisoikeus. Luvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että hakijalle nimetään vastuuhenkilö, joka on oikeutettu harjoittamaan kyseistä ammattia laillistettuna ammattihenkilönä ja jolla on riittävä käytännön kokemus. Vastuuhenkilö on nimettävä jokaiseen toimintayksikköön, jossa hakija osallistuu potilaiden hoitoon. Vastuuhenkilön on seurattava, valvottava ja tarvittaessa ohjattava luvan saaneen toimintaa terveydenhuollon ammattihenkilön tehtävässä.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2011.

Hammaslääkäreihin, joiden suorittama hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto ei ole sisältänyt kuuden kuukauden pituista syventävää käytännön harjoittelua, sovelletaan 6 §:ää sellaisena kuin se oli tämän asetuksen tullessa voimaan.

Tämän asetuksen 5 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua palvelussuhdevaatimusta kuntaan tai kuntayhtymään ei sovelleta niihin lääkäreihin, jotka ovat saaneet lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta annetussa

asetuksessa (1435/1993) tarkoitetun perusterveydenhuollon lisäkoulutuksen suorittamista koskevan opinto-oikeuden ennen 1 päivä syyskuuta 2010.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 28 päivänä huhtikuuta 2011

Peruspalveluministeri *Paula Risikko*

Hallitussihteeri Pirjo Kainulainen